

Omsorgsbildet 2016

GC RIEBER FONDENE

GC RIEBER FONDENE OMFATTET PR 31.12.2016:

• GC Rieber Fondet	Opprettet 1917–1929
• Johanne Marie Rieber Martens Allmennyttige Fond	Opprettet 1998
• Ragna Sofie og Chr. Riebers Allmennyttige Fond	Opprettet 2000
• Paul (Paal) Riebers Fond til støtte for utdanning av supplerende terapier	Opprettet 2012

Firmaet GC Rieber & Co AS ble etablert i 1879 av Gottlieb Christian Rieber. I anledning av at firmaet feiret sitt 50-års jubileum i 1929 ble fondet G.C. Rieber og hustru født Gysins Legat til Bergens Vel opprettet. Hensikten med legatet var, og er fortsatt, å tjene Bergen bys vel, altså til allmennyttige formål.

G.C. Rieber var samfunnsengasjert og visjonær og av den oppfatning at alle plikter å bidra til en god samfunnsutvikling. En måte å bidra på var nettopp opprettelse av det første fondet. De øvrige fondene har også sine opphav gjennom familien og firmaet GC Rieber, og er senere lagt inn under felles forvaltning.

I 2015 ble de 3 fondene G.C. Rieber og hustru født Gysins Legat til Bergens Vel, P.G. Rieber og hustru født Martens Legat og GC Rieber AS Understøttelsesfond slått sammen til GC Rieber Fondet.

Samlet betegnes fondene GC Rieber Fondene.

G.C. Rieber

«Du må stå for noe,
ellers faller du for alt...»

Sitat G. C. Rieber

FORMÅL OG STYRING

FONDENES MÅL OG MIDLER

Fondene yter støtte til allmenntilgjengelige sosiale og kulturelle formål, fortrinnsvis i Bergen. I tillegg ytes det bidrag til medisinsk og annen forskning.

Midlene til den økonomiske støtten kommer fra avkastningen av fondenes kapital. Målsettingen med kapitalforvaltningen er å oppnå en høyest mulig langsiktig avkastning innenfor en akseptabel og klart definert risikoprofil, og innenfor gjeldende rammebetingelser for kapitalforvaltningen, tilpasset fondenes vedtekter.

OFFENTLIG KONTROLL

Fondene er underlagt og reguleres av Stiftelsesloven.

Fondene er registrert i Enhetsregisteret i Brønnøysund og i Stiftelsesregisteret i Førde.

Revisor: Ernst & Young AS

STYRENDE ORGANER

Styrene består av 5 medlemmer med 2 varamedlemmer som velges med en funksjonstid på henholdsvis 4 år og 2 år. Det er likelydende styresammensetning i samtlige fond og de blir i årsberetningen benevnt som styret.

Styret har i 2016 bestått av følgende medlemmer:

- Christian Rieber, styreleder
- Bjart Nygaard, nestleder
- Helge S. Dyrnes
- Jannike Rieber
- Bernt D. Sommersten
- Marit Schjøtt 1. varamedlem
- Pernille Rieber 2. varamedlem

KONTAKT

GC Rieber Fondene

Postboks 990 Sentrum, 5808 Bergen

Besøksadresse: Solheimsgaten 15

E-post adresse: fondene@gcrieber.com

Daglig leder: Anne Kristin Hernæs

www.gcrieberfondene.no

Bauten «Det oppreiste mennesket» av Linda Bønes er reist på Herdla til minne om emigrantene som havarerte med seilskipet «De Zee Ploeg» i 1817.

Foto: Anne Kristin Hernæs

GC RIEBER FONDENE I 2016

Da de første allmennyttige fondene som administreres under fellesbetegnelsen GC Rieber Fondene ble etablert, var samfunnsforholdene annerledes enn de er i dag. Donatorene ønsket å medvirke til å løse allmennyttige utfordringer som var særlig aktuelle da Fondene ble etablert. Skiftende tider fører til nye behov, ønsker og krav. Styrene i Fondene søker å ivareta donatorenes intensjoner samtidig som endrete rammevilkår best mulig blir ivaretatt.

I flere år har Fondene støttet prosjekter som kommer inn under FNs bærekraftsmål, som å *sikre god helse, forbedre ernæring og stoppe klimaendringene*. Etableringene av SEFAS – Senter for alders- og sykehjemsmedisin, Barnas Fysioterapisenter og GC Rieber Klimainstitutt er gode eksempler på at GC Rieber Fondene, allerede før FN definerte sine mål, var engasjert i allmennyttige prosjekter som er særlig aktuelle i vår tid. Det er ikke mulig for Fondene å medvirke til å løse alle FNs 17 bærekraftsmål. Fondenes medvirkning til å utbygge Helgeseter, sunn ernæring og oppmuntring til friluftsliv, er satsinger som nettopp kommer inn under FNs viktigste bærekraftsmål om å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle uansett alder. I de nærmeste årene ønsker styret å videreføre prosjekter innen helsesektoren.

Med den tilknytning GC Rieber har hatt og fortsatt har til havet, er det ønskelig å medvirke til å bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraft og utvikling.

Etter at Norge i flere tiår har hatt en solid økonomisk utvikling, førte fallet i oljeprisen til store omveltninger i næringslivet. GC Rieber Fondenes inntekter ble sterkt redusert, og mulighetene for å støtte allmennyttige tiltak ble lavere enn i de foregående årene. For at Fondene til tross for reduserte inntekter skal kunne gjøre en forskjell på viktige allmennyttige områder, vil styremedlemmenes og administrasjonens aktive engasjement og medvirkning være avgjørende for at konkrete resultater blir oppnådd. GC Rieber Fondene vil fortsatt være operative. Det vil si at Fondene i stedet for å gi uforpliktende pengegaver, vil følge engasjementene og pengebruken nøye for å sikre at målsettingene blir nådd. Aktiv forvaltning innebærer en kritisk vurdering av gjennomføringsevne, for å hindre at prosjekter som ikke har livets rett blir igangsatt og videreført. Støtte til frivillig arbeid vil fortsatt bli prioritert.

Christian Rieber
Styrets leder

JOHANNE MARIE RIEBER MARTENS ALLMENNYTTIGE FOND

– tilførsel av nye midler

I tråd med grunnlegger av Fondene, G.C. Rieber sitt ønske, er Johanne Marie Rieber Martens Allmennyttige Fond i 2016 tilført nye midler.

Da G.C. Rieber var 80 år skrev han følgende:

Nu ved avslutningen av et langt arbeidsliv føler jeg trang til at uttale det ønske for etterslekten at den store lykke måtte bli dem alle til del at de får anvende sine evner og krefter til nyttig arbeide, ikke alene for seg selv og sine, men også for det samfunn de tilhører. Jeg vil tilføye at jeg har vanskelig for at frigjøre meg fra den tanke at jeg i mitt arbeide har vært alt for ensidig innstillet på at sikre økonomien for meg og mine, og jeg har ikke ofret nok tid og arbeid til beste for det allmenne vel. Det er mitt håp at etterslekten kanskje kan bøte på dette ved at yte desto mer.

Flere av hans etterkommere har realisert dette ønsket. Hans barnebarn Johanne Marie Rieber Martens opprettet i 1998 sitt allmennyttige Fond med det primære formål å støtte forskning på revmatologiske sykdommer. Da hun døde 26. februar 2016 ble Johanne Marie Rieber Martens Allmennyttige Fond tilført kr 32,3 mill. ved hennes testamenteriske gave.

Hennes fond har bl.a. bidratt til etablering av Vestnorsk Forskningsbiobank for revmatologiske sykdommer ved Haukeland Universitetssykehus. Johanne Martens som selv var sterkt plaget av leddgikt, var opptatt av å forbedre behandling av slike sykdommer.

Biobanken skal være en ressursbank for både nåværende behandling og fremtidig forskning. Ulike aspekter i forbindelse med revmatologiske sykdommer undersøkes, og den kunnskapen gjør det mulig å studere årsaksforhold, genetiske faktorer og immunsystem. Dette vil bidra til en bedre og mer effektiv behandling av slike lidelser. Det er viktige mål å finne mer spesialtilpassete medisiner og lære mer om hvorfor pasienter med leddgikt ofte plages av intens utmattelse som til nå har vært vanskelig å behandle.

Johanne Marie Rieber Martens

HELSE OG LIVSKVALITET

Den sårbare del av befolkningen, med fokus på barn med spesielle behov og eldre, er prioriterte områder som Fondene støtter.

Fremtidsrettete tiltak, gjennomføringsevne og frivillighet, er utgangspunkt for støtte til arbeid med tilrettelegging for tur- og fritidsaktiviteter til beste for byens befolkning.

Gårdsarbeid på Helgeseter.

HELGESETER

Fondene har fulgt og støttet Stiftelsen Helgeseter helt siden starten i 1954.

Helgeseter ble da etablert som et helsepedagogisk hjem og skole for å gi et godt utviklingsmiljø til barn med spesielle behov, som den gang ikke hadde et fullgodt tilbud fra det offentlige.

Som en naturlig følge av samfunnets utvikling og endrede behov, videreutvikles området Helgeseter etter hvert som en liten landsby, basert på 3 brobyggende enheter.

Den årlige oppsetningen av SETERSPRELL er ett av mange flotte resultater av arbeidet på Helgeseter.

I tillegg til den tradisjonelle **Helgeseter**, ble nye **Eplekartan Steinerbarnehage** bygget i 2014, og nå planlegges **Helgetun Seniorboliger** som skal tilrettelegges for aktive eldre mennesker som ønsker å bo lengst mulig i eget hjem.

De tre områdene som følger livets gang og inkluderer mennesker med spesielle behov, vil nyte godt av hverandre, men være etablert som egne driftsenheter.

Gårdsdriften, med bl.a. kyr, hester, griser, sauer og høns vil være viktig for et samlende fellesskap.

VERKSTEDSHUSET

Det nye Verkstedshuset skal være innflyttingsklart til påske 2017. Bygget er et moderne og brukseffektivt bygg for beboere og dagbrukere på Helgeseter, med plass for diverse aktiviteter som snekkerverksted, lys- og tovsingsverksted etc.

Her blir det også plass for gårdsmaskiner og teknisk utstyr.

Det nye Verkstedshuset på Helgeseter.

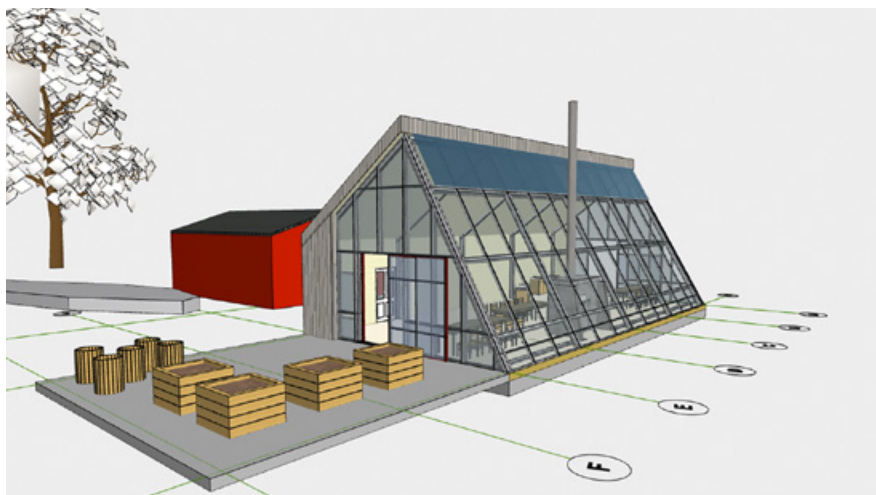
FELLESHUSET

Sentralt i konseptet rundt Helgeseter, har vært menneskers omgang og kontakt med dyr. Fondene har gitt støtte til bygging av et felles hus for alle brukerne av Helgeseterlandsbyen, som skal være et «veksthus for planter og mennesker», som en videreutvikling av jordbruksaktivitetene på området.

Huset skal være en felles møteplass, tilrettelagt for håndverk, dyrking av grønnsaker, kolonihage, forsamlingshus etc.

Bygget blir unikt i forhold til romprogram, bruk og arkitektur, med bærekraftig oppvarmingsløsning som både er kostnadseffektiv og tar hensyn til klima og miljø.

Byggestart er planlagt til sommeren 2017.

HELGETUN SENIORBOLIGER

– botilbud for de «nye» seniorenne

Helgetun Seniorboliger baseres på en ny måte å tenke pensjonstilværelse og eldreomsorg på, der man skal utnytte de gode ressursene svært mange pensjonister besitter i et kollektivt og sosialt bofellesskap.

Reguleringsplan for bygging av 32 nye seniorboliger på Helgeseter er godkjent, og beregnet byggestart er i siste halvdel av 2017. Prosjekteringen skjer i godt samarbeid med arkitekt og spesialister innen helsetjenesten. Det legges opp til utleie av 2 og 3-roms leiligheter med livsløpsstandard, og med fellesrom, besøksrom og parkering i underetasjen.

Med bakgrunn i den demografiske utviklingen med økt levetid, aktive eldre og tidlig pensjonsalder, er det nå behov for en ny type boform der beboerne kan bidra med sin kunnskap, erfaring og virketrang. Samtidig er det ønskelig å tilrettelegge for at eldre kan bo lengst mulig i egen bolig, der kommunal assistanse kan tilknyttes når behovene melder seg.

Med nærkontakt til beboerne på Helgeseter, gårdsdriften og barna i Eplekartan legges det til rette for samarbeid om forskjellige oppgaver tilpasset egne muligheter og ønsker, der alle tar ansvar og bidrar med det de er best til.

Visjonen er en meningsfull og sosial alderdom som bidrar til samfunnet, samtidig som sosiale kostnader spares ved at mange vil kunne bo hjemme lenger.

Innflytting beregnes i løpet av 2018.

Plantegning over Helgetun Seniorboliger.

BARNAS FYSIOTERAPISENTER OG TURBO

Barnas Fysioterapisenter og Turbo gir et unikt behandlingstilbud til barn og unge i alderen 0–35 år, hovedsakelig med nevrologiske problemstillinger. Senteret kjennetegnes ved høy faglig kompetanse med spesialisering innenfor barne- og ungdomsfysioterapi, manuellterapi, psykomotorisk fysioterapi og klinisk nevrologisk fysioterapi. Senteret har et utstrakt gruppetilbud med intensive treningsperioder som gir mulighet for høy dosering for å kunne oppnå målrettede motoriske løft. I tillegg til klinisk praksis arbeides det med fagutvikling gjennom forskningsprosjekter og kursvirksomhet, samt undervisning, studentpraksis og sensoroppdrag. Åtte fysioterapeuter og en sekretær er tilknyttet senteret. I tillegg arbeider 3 fysioterapeuter på treningssenteret på kveldstid.

Kine Melfald Tveten fortsetter sitt studie av et videobasert kartleggingsverktøy for spedbarn med henblikk på å fange opp barn med behov for tidlig intervensjon. Prosjektet løper parallelt med hennes kliniske arbeid på senteret. Hun mottar veiledning ved Universitetet i Bergen, og både daglig leder Jannike Rieber og fysioterapeut Chatrine Johannesen er involvert i prosjektet.

Kamilla Arnevik fullførte i 2016 sin mastergrad i klinisk nevrologisk fysioterapi i Tromsø ved siden av sitt arbeid ved senteret, og Camilla Skagen holder på med et masterprogram i kunnskapsbasert praksis i helsefag i Bergen.

Hovedaktiviteter i 2016:

- 472 pasienter mellom 0 og 18 år har fått 5932 behandlinger.
- 150 pasienter mellom 19 og 35 år har fått 2255 behandlinger

Et økende antall barn henvises fra Barnehabiliteringstjenestene rundt om i Norge. Helseforetakene har ansvar for å sørge for intensiv trening, men fordi Habiliteringstjenestene selv ikke har tilbud om intensive treningsperioder, henvises stadig flere til Barnas Fysioterapisenter. Men senteret får ingen betaling fra det offentlige for behandlingen som gis. Dette var et av flere tema som ble diskutert da Helseminister Bent Høie var på besøk på senteret like over nyttår.

Fondene støttet også i 2016 senteret i påvente av offentlig finansiering.

Helseminister Bent Høie besøkte senteret i januar 2017. Her ser han Markus Solberg bli veiledet av fysioterapeut Celine Christensen, mens pappa Morten Solberg følger med.

Foto: Camilla Skagen

ELDREOMSORG

OMSORGSPRISEN

Omsorgsprisen ble etablert av GC Rieber Fondene i 2001 for å fremheve den glimrende innsats og omsorg mange yter for de mest sårbare og hjelpetrengende i vårt samfunn, fremfor alt overfor eldre, men også pårørende og pasienter i livets slutfase, og pasienter med alvorlig, livstruende, kronisk, psykisk eller fysisk lidelse. Det deles ut en førstepris på kr 30 000 med statuett og årets omsorgsbilde, og to andrepriser på kr 10 000 og omsorgsbilde.

Den 16. prisutdelingen fant sted ved et arrangement på Den Nasjonale Scene, i regi av Verdighetsenteret. Prisene ble utdelt av byrådsleder Harald Schjelderup.

Årets hovedpris ble tildelt Oddvin Heimvik, som i mange år har hatt eneomsorg for sin demente kone og en utviklingshemmet sønn. I tillegg til sin iherdige innsats hjemme, og på sykehjemmet hvor konen nå har fått plass, har han også vært en ildsjel i lokalt lagsarbeid.

De to andreprisene gikk til Hjartebanken på Arna helseheim, og til Slettebakken Menighets Eldresenter.

Vinner av omsorgsprisen 2016, Oddvin Heimvik fra Utåker.

Den demente damen på sykehjemmet:
«Jeg fryser...»

Oddvin legger sin ene hånd rundt hennes, den andre varsomt på kinnet hennes.

«Nå ble jeg varm...»

Den årlige Omsorgsprisen utdeles gjennom et samarbeid mellom Fondene og Verdighetsenteret,. Bildet er fra utdelingen av 2016-prisen, der representanter for sykehjem og hjemmetjenester i Bergen mottok årets omsorgsbilde som en del av festforestillingen på DNS.

TIDLIGERE VINNERE AV OMSORGSPRISEN

- 2001 Mildred Ø. Mork
- 2002 Harald Nygaard
- 2003 Ingelin Larsen
- 2004 Frivilligtjenesten Bergen Røde Kors Sykehjem
- 2005 Amund Feste
- 2006 Inger Johanne Knudsen
- 2007 Åse Soligaard
- 2008 Margrethe Slinning
- 2009 Arne Jellestad
- 2010 Megafon v/ redaktør Thomas A. Nilsen
- 2010 ÆRESPRIS til Wenche Foss
- 2011 Ernfrid Landro
- 2012 Johan Krohn-Hansen
- 2013 Kåre Skorpen
- 2014 Gerd og Turid Reistad
- 2015 Tor Leif Pedersen

VERDIGHETSENTERET

Som en av stifterne av Verdighetsenteret, følger Fondene senterets arbeid for å sikre sårbare gamle den verdighet de fortjener i deres siste leveår. Senteret arbeider med opinionsdannelse, rådgivning og veiledning, ikke minst knyttet til to nasjonale utdanninger:

- Kompetanseutvikling innen frivillighet – herunder en nasjonal kompetanseenhet for opplæring av frivillighetskoordinatorer, der målsettingen er en styrking av frivillighetstjenester i eldreomsorgen.
- Omsorg ved livets slutt – en verdig alderdom (OLS): Tverrfaglig utdanning innen eldreomsorg, demensomsorg og palliasjon.

Et nytt satsingsområde er Akuttmedisinsk eldreomsorg (AME), en samlingsbasert etterutdanning skreddersydd for å heve nøkkelpersonen hos helsepersonell ved sykehjem og i hjemmetjenesten. Programmet ble utviklet i løpet av høsten 2016, mens de første fulltgnede kull starter tidlig i 2017.

Senteret samarbeider også med SEFAS (Senter for alders- og sykehjemsmedisin) om et postdoc-prosjekt med overordnet mål å utvikle kunnskap om hvordan det kan tilrettelegges for at eldre og alvorlig syke kan bo hjemme lengst mulig, også i den terminale fase.

Blant senterets utadrettede tiltak gjennom året var seminaret «Kunst og demens», arrangert sammen med KODE og VID vitenskapelige høgskole, og «En dag for verdighet» – et arrangement som spesielt vektlegger unge menneskers rolle som omsorgspersoner i kontakt med samfunnets sårbare gamle.

Det er gledelig at bevilgningen til Verdighetsenteret over Statsbudsjettet er videreført.

«Alle vil leve
lenge, men ingen
vil bli gammel»

G. C. Rieber

Foto: Silje Katrine Robinson

Helseminister Bent Høie fikk prøve seg som sykepleier, da han åpnet det nye utdanningstilbudet ved Verdighetsenteret ved å prøve å legge inn en veneflon. Han fikk kyndig veiledning av intensivsykepleierne Silje Eikemo og Mona Stautland. Lege Gro Helen Dale til venstre.

ELEKTRISK SYKKELTAXI TIL SLETTEMARKEN SYKEHJEM

Fondene har bevilget midler til Slettemarken Sykehjem til kjøp av elektrisk sykkel, som blir brukt til å ta beboerne med på turer i nærområdet. Sykehjemmet har stort fokus på aktivisering av beboerne, og sykkelen blir flittig brukt til turer rundt Tveitevannet, med hjemmets ansatte og frivillige som «sykklister».

Sykkelen ble innviet med helsebyråd Rebekka Ljosland med en beboer i passasjeretsetet, og en ansatt som sjåfør og syklist.

«VI INSPIRERER HVERANDRE»

Inspirasjonskonferansen for ansatte ved byens kommunale, ideelle og kommersielle institusjoner innen eldreomsorgen fikk i 2016 støtte til en film om «Det gode sykehjem» som ble vist på konferansen.

Vi inspirerer hverandre!

BÅLPASS VED THEODORHAUGEN

Theodorhaugen Bofellesskap for psykiatrisk syke har fått bålpass til uteaktiviteter.

AKTIVE ELDRE – ET LIVSGLEDEPROSJEKT

Sykepleier Tor Engevik har utarbeidet et treningsprogram for eldre på sykehjem, og har fått støtte til innkjøp av enkelt treningsutstyr til bruk på treningssamlingene.

SENTER FOR ALDERS- OG SYKEHJEMSMEDISIN (SEFAS)

VED UNIVERSITETET I BERGEN

Siden SEFAS ble etablert i 2012 med betydelig støtte fra GC Rieber Fondene, har senteret hatt en eventyrlig utvikling. Senterets hovedfokus er forskning, undervisning og implementering basert på nasjonalt og internasjonalt samarbeid. Hovedmålet er bedre omsorg for eldre ved utvidet kunnskap om blant annet smerte, depresjon, demens, medisinering og hjemmedød. De 10 forskningsprosjektene som er knyttet til senteret vil bidra til at samfunnet blir bedre rustet til å løse fremtidige utfordringer innen eldreomsorg. Allerede før FN hadde formulert sine bærekraftsmål søkte SEFAS å sikre best mulig helse og fremme livskvalitet, særlig for sårbare eldre.

Det er ikke bare unge som blir rammet av livsstilssykdommer. Hva vi puster inn i løpet av en dag, hva vi spiser, hvilke medisiner vi tar, hvorledes vi beveger oss og hvilken livsstil vi har påvirker også eldre. Sunn og best mulig ernæring vil bli et viktig satsingsområde for SEFAS i fremtiden. SEFAS setter fokus på forebygging av livsstilsrelaterte sykdommer og bidrar til en bærekraftig folkehelse. Kombinasjonen av forskning, kunnskapsformidling, behandling og støtteapparat er avgjørende for at FNs 3. Bærekraftsmål, God helse, kan fremmes.

SEFAS er knyttet til forskningsgruppen for allmennmedisin ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin.

Foto: Hans Jørgen Brun

SEFAS visjon er forskning, undervisning og implementering med fokus på sykehjemspasienter og eldre hjemmeboende.

LYSTERAPI

Fondene er opptatt av hvordan forskjellige former for terapier kan redusere bruk av medisiner som ofte gir negative bivirkninger. I samarbeid med Rebekka Ege Hegermanns Legat har Fondene gitt støtte til et innovativt prosjekt ved sykehjem i Bergen, med lysbehandling av demente. Terapilys har tidligere vist å ha en positiv virkning både på søvn, humør og uro hos personer med demens. Denne studien vil forsøke å løfte denne kunnskapen opp på et høyere vitenskapelig nivå, slik at lysbehandling på sikt kan brukes i alle sykehjem og i hjemmetjenestene.

Prosjektet ledes av Elisabeth Flo, førsteamanuensis ved Universitetet i Bergen.

Elisabeth Flo

MUSIKKTERAPI

Musikkens betydning som terapeutisk verktøy i behandling innen palliativ omsorg, psykisk helse, rus og andre områder er dokumentert og blitt meget anerkjent. Fondene har hatt tro på og bidratt til forskning innen musikkterapi siden 1997. I 2006 ble musikkterapi etablert som fag ved Universitetet i Bergen, og i 2010 ble det, som første by i landet, etablert et 5-årig integrert masterprogram i musikkterapi ved Universitetet i Bergen i 2010.

GAMUT

GAMUT – Griegakademiets senter for musikkterapiforskning, har siden etablering fått støtte fra Fondene.

I 2014 ble POLYFON kunnskapsklynge for musikkterapi etablert, som en videreutvikling av de prosessene som har pågått ved GAMUT siden etableringen i 2006.

POLYFON skal sørge for en infrastruktur for samhandling mellom helsevesenet i regionen og forskningsmiljøet innen musikkterapi.

De første arbeidsgruppene er nå etablert, innen

- Barn og unges oppvekst
- Psykisk helse
- Rusbehandling
- Eldreomsorg
- Lindrende behandling og omsorg
- Palliativ omsorg

Det skal settes fokus på behov for musikkterapeutisk utvikling spesielt tilpasset disse gruppene, med behørig systematisering og dokumentasjon for videre utdanning og forskning.

GAMUTS 10-ÅRS JUBILEUMSKONFERANSE

30.11.16 feiret Gamut sitt 10-årsjubileum, der det fra GC Rieber Fondene sin side ble uttrykt stor tilfredshet over Universitetets satsing på musikkterapi og det banebrytende arbeid som er blitt lagt ned i de 10 årene, og det konstateres i dag at Fondenes satsing på støtte til Griegakademiet har vært svært vellykket. Det er dokumentert at musikkterapi har sin berettigelse særlig i forbindelse med demens, rus, og psykiatri.

Man håper og antar at bruk av musikkterapi i bl.a. i kriminalomsorgen, ved palliativt arbeid og ved behandling av barn vil få enda større utbredelse og betydning i fremtiden.

10 års jubileumskonferanse

GAMUT – Griegakademiets senter for musikkterapiforskning
Universitetets Aula // 30. november 2016 // kl. 10.15-14.30

Konferansierar: Alina Berg, direktør Uni Research (for lunsj) og Frode Thorsen, Instituttleder Griegakademiet, UiB (etter lunsj)

09.45-10.15 Dørene opnar! Kaffi, frukt og småprat

Program

Opning og innleiing
10.15-10.20 Opning (Dag Rune Olsen, rektor ved UiB)
10.20-10.30 «Kom Nærmere» (med musikkterapeut Viggo Krüger)
10.30-10.40 10 år på 10 minutt (Brynjulf Stige, GAMUT, UiB og Uni Research)
10.40-11.00 Jubileumshelsingar

Forskningspresentasjonar
11.00-11.10 Kva veit vi om effekten av musikkterapi for personar med psykoselidingar? (Karin Mössler, Uni Research)
11.10-11.20 Musikkterapi, brukarperspektiv og recovery (Randi Rolvsjord, GAMUT, UiB)
11.20-11.30 GAMUTs 10-års plan for oppbygging av forskning på rusfeltet (Claire Ghetta, GAMUT, UiB)
11.30-11.50 Korleis er det å leve med demens? Filmen «I Can't Find Myself» (Jill Halstead, GAMUT, UiB)

11.50-12.30 Lunsj

Konserter/foredrag
12.30-12.50 Gatens Evangelium (med musikkterapeut Lars Tusstad)

Fagutvikling gjennom samhandling mellom forskingsmiljø og helsetenester
12.50-13.00 POLYFON kunnskapsskifte for musikkterapi (Brynjulf Stige, GAMUT, UiB)
13.00-13.30 Korleis og kvifor implementere musikkterapi:
- i psykisk helsevern (Randi-Lise Møgster, Kronstad DPS, Helse Bergen)
- som medisinfri oppfølging (Bjarne Johansen, brukarrepresentant frå MOT 82 i Åsane bydel)
- i tverrfagleg, spesialisert rusbehandling (Eva Karin Leivas, Hjelpestadiklinikken, Bergensklinikken)
- i kommunale rustenester (Frode Andvik, Fjell kommune)

Diskusjon og avslutning
13.30-14.00 «Når og kvifor er musikkterapi relevant?»
«Korleis kan musikkterapi verte tilgjengeleg for dei som treng og ønskjer det?»
14.00-14.10 Avslutning (Frode Thorsen, Griegakademiet, UiB)
14.10-14.30 Diva and the Doctor (artist og erfaringskonsulent Angelica Kjos og musikkterapeut Hans Petter Solli)
14.30-15.00 Kaffi, frukt og småprat, for dei som ønskjer å vere igjen nokre minutt.

Gratis deltaking: Påmelding innan 20. november

MUSIKKTERAPI OG DEMENS SOM FESTSPILLTEMA

«Å ELDES MED GLANS»

Under Festspillene i Bergen 2015 ble det som et forsøk arrangert en konsert i Grieghallen for eldre med demens og for deres pårørende. Konserten, med tittelen «Et blad faller til himmelen», var svært vellykket, og en tilsvarende konsert ble arrangert i 2016, «Sanger fra smitt og smau» med Helge Jordal.

Konserten videreføres under Festspillene i 2017, med tittel «Å eldes med glans», med dansegruppen Patina. I forbindelse med konserten arrangeres et fagseminar som omhandler «Leve – Mestring – Bevegelse».

Forestillingen er finansiert av Fondene.

Dansegruppen Patina, som teller 30 kvinner i alder 64–83, viser at det aldri er for sent å være aktiv!

Foto: Thor Brødreskift

MUSIKKTERAPI VED BARNEKLINIKKEN

Etter mange års støtte til de populære sykehusklavnene på Barneklubben, er disse nå fasett inn i et nasjonalt klavneprogram.

Som en videreføring av hjelp til sårbare barn, støtter Fondene nå et forskningsprogram styrt av Barneklubben i samarbeid med GAMUT, som vil dokumentere betydningen av og videreutvikle musikkterapi ved behandling av barn. Prosjektet går over 3 år til 2018.

HARALDSPASS SYKEHUS

For å bidra til, og bekrefte betydningen av, musikkterapi ved palliativ behandling, del-finansierer Fondene en musikkterapeutstilling ved sykehuset.

MUSIKKTERAPI I RUSOMSORG

Stiftelsen Bergensklinikkene har tatt i bruk musikk i rusomsorgen, og Fondene har også i 2016 gitt bidrag til kjøp av musikkinstrumenter.

MUSIKKOMSORGER FREDRIK ELHOLM

Fondene har videreført støtten til arbeidet musikkomsorger Fredrik Elholm gjør ved sykehjemmene i Bergensregionen. Han fortsetter samarbeidet med Berit Håpoldøy, og tilbakemeldingene for deres virke er udelt positive.

Fredrik Elholm og Berit Håpoldøy gleder mange sykehjemsbeboere med sin sang og musikk.

UT I NATUREN

I mange år har Fondene bidratt med støtte til prosjekter som skal få mennesker ut i naturen. Mer enn 8 mill. kr er så langt gitt, i stor grad til frivillig arbeid.

De aktive dugnadsgjengene fra Smøråsfjellet og Fløyen på sitt årlige fellestreff.

REKREASJON PÅ BYFJELLENE

«En sunn sjel i et sunt legeme», og det å ta i bruk vår enestående natur, har vært fokus i det positive arbeid Fondene i mange år har støttet for å gjøre de nærliggende byfjellene enda mer tilgjengelig for Bergens befolkning. Dette har bidratt til at mange flere både barn og voksne har hatt gode opplevelser og aktiviteter i fjellene rundt byen vår.

Rydding, tilrettelegging av turstier med benker og rasteplasser, etablering av lekeapparater og friluftscener, er i vesentlig grad basert på frivillig dugnad i godt samarbeid med Bergens Skog- og Træplantninsselskap og Bergen Turlag. Ulike dugnadsgjenger har også fått støtte til sitt gode arbeid.

Fondene er også medlem av Byfjellslauget, en støttegruppe som skal ivareta vedlikehold av byfjellene i en 5-årsperiode.

SMØRÅSFJELLETS VENNER

Smøråsfjellets Venner fortsetter arbeidet med rydding og tilrettelegging for fritidsaktiviteter.

Mangeårig dugnadsinnsats har gjort området til et populært utfartssted for skoler, barnehager og familier.

OPPSTEMTEN

I regi av Bergens Skog- og Træplantingsselskap lages det ny trappesti fra «Storesteinen» i Skiveien og opp til Ulriksmasten. Trappene legges av sherpaer fra Nepal, og vil gjøre denne flotte og populære turstien tryggere og bedre tilgjengelig for byens befolkning.

MUNKETREPPENE I LOFTHUS I HARDANGER

En mye brukt tursti i Lofthus ble i 2016 rehabilitert av sherpaer fra Nepal.

FLØYEN LEKEPARK

åpnet i 2016 til stor glede for byens barn.

SKÅLA-BU:

Det populære Skålatårnet trengte avlastning, og nå er en ny turisthytte, Skåla-Bu, bygget like nedenfor.

KULTUR

Fondene ønsker å bidra til å sikre videreutvikling av et bredt kulturliv i Bergen. Derfor støttes lokalt forankrete unge talenter, særlig innen musikk og scenekunst, og samarbeidende parter som kan bidra til å utvikle de unge talentene.

BERGEN FILHARMONISKE UNGDOMSORKESTER

Siden etableringen av Ung Symfoni i 1997 har Fondene vært støttespiller for symfoniorkesteret, og bidratt til å bære frem unge talenter. Orkesteret er blitt lagt merke til og har fått gode anmeldelser på sine mange konserter i inn- og utland.

Med utgangspunkt i Ung Symfoni etablerte Bergen Filharmoniske Orkester et eget ungdomssymfoniorkester i 2016, og de talentfulle unge musikerne er dermed sikret et langsiktig tilbud med profesjonell kompetanse.

Bergen Filharmoniske
Ungdomsorkester (BFUng).

Fondene vil fortsatt prøve å bidra til å inspirere unge musikere.

Foto: Helge Skodvin

SELFANGSTUTSTILLING PÅ NORGES FISKERIMUSEUM

I samarbeid med GC Rieber Fondet har Norges Fiskerimuseum startet på arbeidet med å lage en utstilling om selfangst, produksjon og salg av skinn. Utstillingen skal fortelle historien om en næring som var svært viktig for Norge frem til ca. 1970.

Første del av utstillingen skal åpnes i mai 2017, og skal blant annet inneholde gjenstander utlånt fra GC Rieber AS. En viktig del av utstillingen vil være en film fra fangst og produksjon på 50-tallet, samt innslag med Christian Rieber som forteller om denne viktige perioden for GC Rieber.

HERDLA

Den 22. september 2013 ble en modell av «De Zee Ploeg» som Knut Hanselmann har laget, heist opp under taket i Herdla Kirke. Denne vakre modellen er blitt kirkeskip på Herdla, og et verdig minne om en av de største katastrofene på norskekysten i fredstid.

Foto: Håkon Andersen

Krig, hungersnød og religiøse motsetninger i Europa la grunnlaget for utvandring til andre land for ca. 200 år siden. Høsten 1817 drog det hollandske lasteskipet «De Zee Ploeg» fra Amsterdam med ca. 560 emigranter om bord. De ønsket å skaffe seg en ny og bedre fremtid i Amerika. I Nordsjøen ble skipet rammet av sterk storm og drev mot norskekysten. Det havarerte skipet ble lost inn til Herdla i september 1817. Mangel på mat, drikke og medisiner førte til sykdom og død om bord. «De Zee Ploeg» ble slept til Sandviken i Bergen. Havariet førte til store problemer for Bergen, som på den tiden hadde ca. 18.000 innbyggere. Likevel fikk de nødstedte sydtyskerne mat og opphold. Mange av emigrantene reiste etter hvert videre til Amerika eller tilbake til Tyskland. En del barn som hadde mistet sine foreldre under havariet ble værende i Bergen. De ble stamfedre til mange familier i Bergen. Blant dem var Paul Gottlieb Rieber.

I 1997 var det 180 år siden «De Zee Ploeg» kom inn til Herdla. Det ble da reist et minnesmerke som kunstneren Linda Bønes kalte for «Det Oppreiste Mennesket». Dekoren på den 6-kantete minnesteinen illustrerer og forteller historien til de havarete emigrantene.

Symbolene minner oss om utvandrerne som til tross for store vanskeligheter og enorme påkjenninger stod oppreist i stormen. Det er en nyttig lærdom for alle etterkommerne som også møter utfordringer på deres livsseilas.

I forbindelse med markeringen av 200 års jubileet i september 2017 vil minnesteinen bli flyttet lenger nord på Herdla med direkte utsikt til det ublide havet som førte til at «De Zee Ploeg» drev hjelpeløst omkring.

Sammen med Bjarne Rieber Gruppen vil GC Rieber Fondene i september 2017 invitere samtlige etterkommere etter emigrantene fra «De Zee Ploeg» til markering av jubileet.

KRIGSMINNESMERKE PÅ FLESLAND FLYPLASS

Fondene har støttet reisingen av en bronsestatue av krigsveteranen Per Hysing-Dahl, også for å minnes betydningen av at landet har et godt forsvar.

FORSKNING

I tråd med Fondenes prioritering av støtte til den sårbare del av befolkningen, gis også støtte til enkelte forskningsprosjekter som kan bidra til en bedre utvikling innen både klima, helse og miljø.

KLIMA

G.C. RIEBERS KLIMAINSTITUTT OG NANSEN SENTER FOR MILJØ OG FJERNMÅLING

Nansen Senter for miljø og fjernmåling feiret i 2016 sitt 30-årsjubileum. GC Rieber og Co AS var en av stifterne i 1986, og Fondene har siden gitt støtte til flere prosjekter ved Nansensenteret. Forskingen er fokusert rundt klimaendring, arktisk og marin fjernmåling, havmodellering og varsling, samt samfunnskonsekvenser av verdensomspennende endringer.

I 2011 finansierte Fondene et doktorgradsprosjekt øremerket forskning på luftkvalitet i Bergen. En finskala atmosfæremodell er utviklet og anvendt i det 3-årige forskningsprosjektet som har fått mye positiv oppmerksomhet. Modellen vil kunne gi verdifulle svar på effekten av ulike tiltak som kan settes i verk for å bedre luftkvaliteten rundt om i landet.

Foto: Tom Jarane

I prosjektperioden har modellen vært testet i Bergensområdet. Meteorologiske forhold innerst i Bergensdalen er avgjørende for om vi får høy luftforurensning, og hvor stor effekten er i forskjellige deler av byen. Modellresultatene og bakkgrunnsanalysen av de meteorologiske forholdene har gitt politikere og myndigheter et bedre kunnskapsgrunnlag for å vurdere effektene av, og prioritere tiltak for å begrense luftforurensning. I tillegg til utslipp fra biler peker testresultatene av forskningen på utslipp fra vedfyring i gamle ovner.

Doktorgradsprosjektet ble presentert av stipendiat Tobias Wolf-Grosse 16. desember 2016.

Stipendiat Tobias Wolf-Grosse.

INTERNASJONALE BIDRAG

Det gis bidrag til noen få utvalgte, målrettede internasjonale prosjekter, der kontaktlinjene er direkte til prosjektene. Fattige og utsatte barn, med spesielt fokus på ernæring prioriteres.

CISV – «Barn er nøkkelen til fred»

Cisv er en internasjonal, fredsutdannende organisasjon etablert i over 60 land i samtlige verdensdeler, hovedsakelig for barn og ungdom fra 11 år og oppover.

Under mottoet «Barn er nøkkelen for fred» arrangerer CISV hvert år internasjonale sommerleirer for barn. Fondene har videreført støtten til leiren i 2016, der unge entusiastiske mennesker jobber gratis på fritiden sin for å gjennomføre leiren.

Glade deltakere på CISVs sommerleir 2016.

UNICEF – «Until every child is safe»

Spebarn i Sør-Afrika er spesielt utsatt for underernæring og feilernæring, og dødeligheten er foruroligende høy. Uvitenhet er like viktig årsak som mangel på mat og vann.

Det er bakgrunnen for at UNICEF startet programmet «Until every child is safe». Programmet vil bistå lokale myndigheter med opplæring i kosthold, og betydningen av riktig ernæring ved starten på livet.

UNTIL
EVERY CHILD
IS SAFE

GCRIEBER

unicef

TALL FRA REGNSKAPENE 2016

GC Rieber Fondene har som formål å yte støtte til allmenntilgitt sosiale og kulturelle formål samt forskning. Ordinære inntekter og andre kostnader er lavere enn fjoråret. Årets tildelinger gjenspeiler fallet i ordinære inntekter.

GC Rieber Fondene skal i fremtiden støtte sosiale-, kulturelle- og forskningsformål. Styret ønsker å ha fokus på støtte til frivillig arbeid, og å opprettholde det fokuset som har vært på seniorene, for eksempel gjennom Omsorgsprisen og musikkterapi.

Friluftsliv vil også være et satsningsområde. Her gjøres det mye frivillig dugnadsarbeid som Fondene vil støtte i fremtiden i tillegg til arbeidet Skogselskapet, Fløibanen, Turlaget og andre aktører gjør på Byfjellene. Styret har stor tro på konseptet for seniorer på Helgeseter. Seniorsenteret vil bli et av Fondenes største satsningsområder de neste årene. Det er ønskelig å sette fokus på spørsmål rundt kosthold og ernæring. Fondene vil trolig ikke ha ressurser til å støtte forskning på dette temaet, men må søke å få oppmerksomhet på spørsmål rundt kosthold, for eksempel med tanke på økning i allergier og sykdom knyttet til hva vi spiser. Spørsmålene er også knyttet til klima, for eksempel kjøttproduksjon som medfører skadelige utslipp.

Styret vil i 2017 videreføre arbeidet med Fondenes strategi med basis i de enkelte stiftelsenes vedtekter.

NØKKELTALL (hele tusen)

RESULTAT	2016	2015
Ordinære inntekter	7 122	16 834
Nedskrivning eiendeler	0	-33 368
Arv 2016	32 262	
Tildelinger	- 8 065	-10 124
Andre kostnader	- 1 230	- 1 570
Driftsresultat	30 089	- 28 228

BALANSE	31.12.2016	31.12.2015
Urørlig egenkapital	85 840	85 840
Fri egenkapital	311 733	281 644
Ikke betalte bevilgninger	13 556	16 839
Sum gjeld og egenkapital	411 129	384 323

Bergen, 19. mars 2017

Helge S. Dyrnes

Chr. Rieber
Styreleder

Jannike Rieber

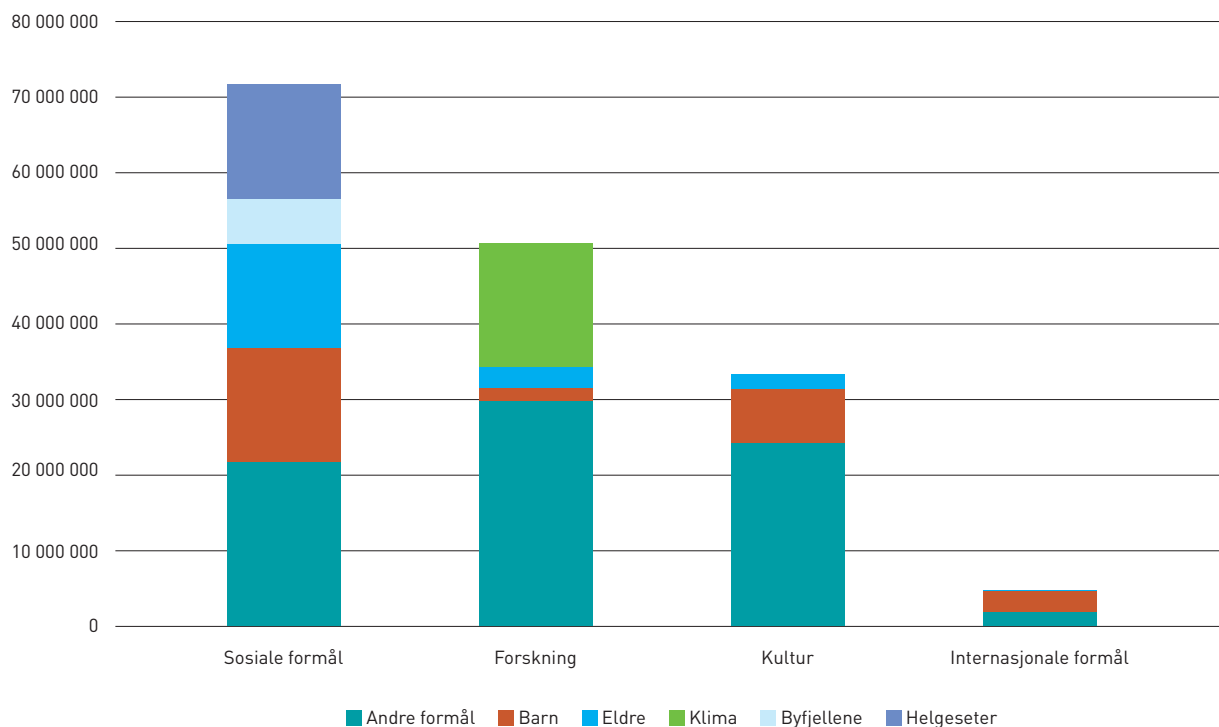

Bjart Nygaard

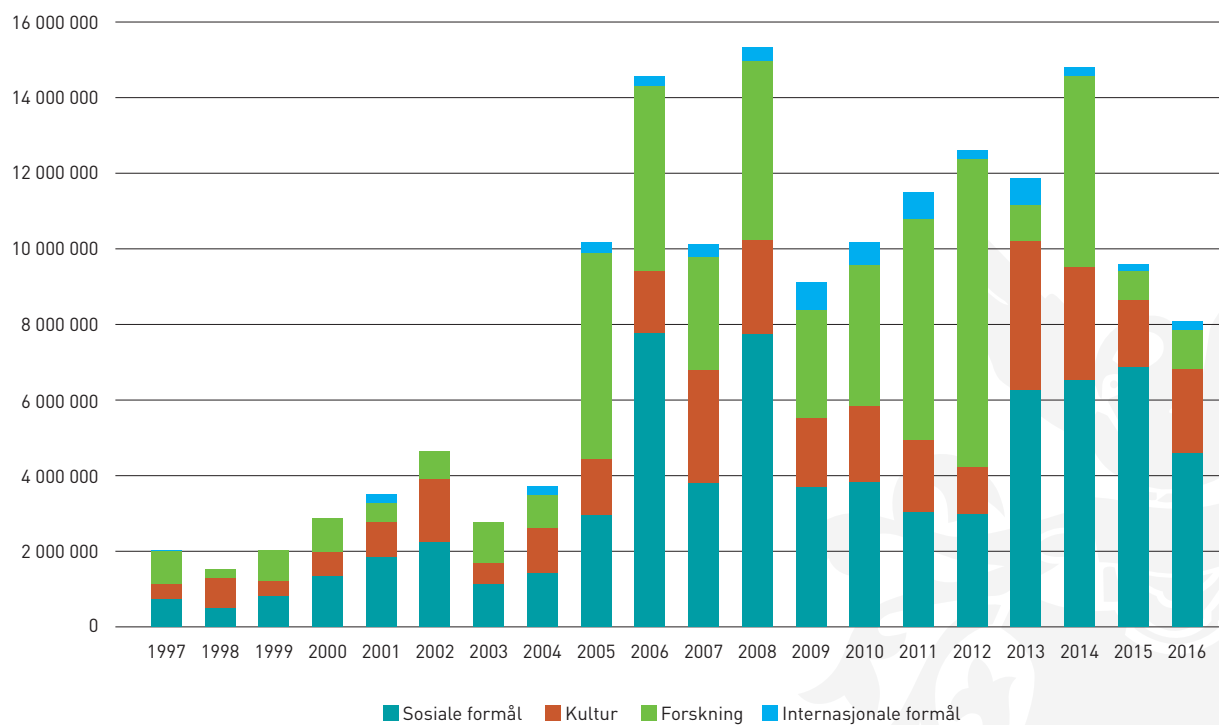

Bernt D. Sommersten

BEVILGNINGER 1997–2016

ÅRLIGE BEVILGNINGER FORDELT PÅ FORMÅL

English summary:

GC RIEBER FOUNDATIONS 2016

The GC Rieber Foundations contribute to social welfare, the arts and research. The Rieber family has always recognised that the company GC Rieber AS is part of the wider community. This led to the establishment of the first GC Rieber Fund in 1929. Several foundations have been set up since, the most recent being Paul (Paal) Rieber's Fond til støtte for utdannelse av supplerende terapier in 2012.

As of 31.12.2016 the GC Rieber Foundations comprise the following charitable foundations:

- *G.C. Rieber Fondet*
- *Johanne Marie Rieber Martens Allmennyttige Fond*
- *Ragna Sofie og Chr. Riebers Allmennyttige Fond*
- *Paul (Paal) Riebers Fond til støtte for utdannelse av supplerende terapier*

The purpose of the foundations that are administered under the name of the GC Rieber Foundations, is to first and foremost support and develop charitable causes in the Bergen area. In addition, contributions are awarded to medical and other research.

For several years, the foundations have supported projects that fall in under the UN's sustainability goals, such as assuring good health, to improve nutrition and stop climate change. The establishment of SEFAS – Senter for alders- og sykehjemsmedisin (The centre for age and nursing home medicine), Barnas Fysioterapisenter (The Childrens' Physiotherapy Centre) and G.C. Rieber Klimainstitutt (G.C. Rieber Climate Institute) are all good examples of how the GC Rieber Foundations, even before the UN defined their goals, were engaged in highly relevant charitable projects for the time we live in. It is not possible for the Foundations to help solve all of the UN's 17 sustainability goals. The Foundations' participation in developing Helgeseter, healthy nourishment and encouraging outdoor activities are all initiatives that fall under the UN's most important sustainability goals to ensure good health and promote life quality for all, regardless

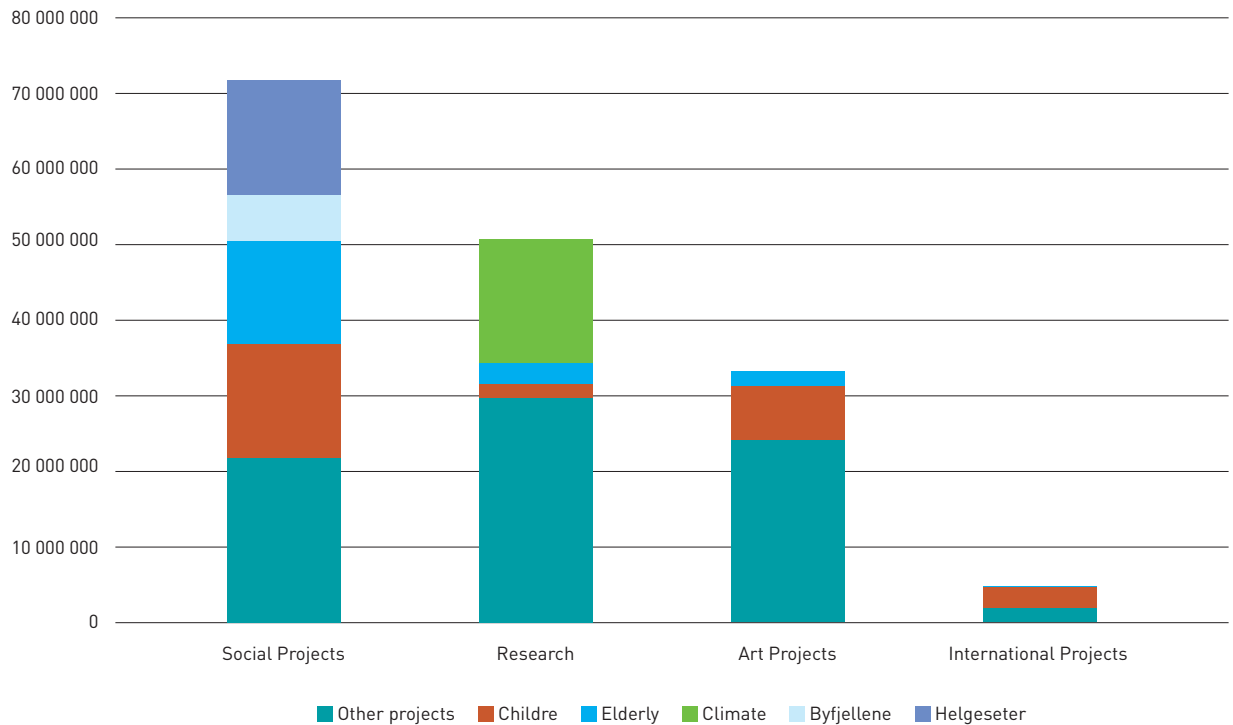
of age. In the coming years, the board wants to continue the work within the health sector. With the connection GC Rieber has had in the past and still have today to the ocean, it is desirable to contribute to maintain and use the ocean and marine resources in a way that promotes sustainability and development. Support of charitable work will still be a priority.

To ensure that the Foundations can make a difference in important charitable areas, the active engagement and contributions of the members of the board and the administration will be the deciding factor in making sure that concrete results are achieved. The GC Rieber Foundations will still be operative. This means that instead of giving unconditional monetary gifts, the Foundations will monitor the projects and spending thoroughly to make sure goals are met. Active management entails a critical consideration of implementation capacity, to stop projects that cannot be seen through from being started.

The GC Rieber Foundations own directly and indirectly app. 27% of the GC Rieber Group, this ensures that employees who works for the group contributes to raising funds for considerable charitable work.

Over the last 20 years the Foundations have contributed more than NOK 160 million to various projects of public benefit. Although the board must always maintain the value of the Foundations' tangible assets, we are likely to be in a position to award between NOK 10 million and 15 million per year.

GRANTS AWARDED 1997–2016

ANNUAL ALLOCATIONS DIVIDED BY CATEGORY

